

Қуёш чиқиши билан Бомдод намозининг вақти тугайди | Ҳадис дарслари (282-дарс)

Ҳадис
ДАРЛАРИ

282-ДАРС

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф роҳимаҳуллоҳнинг «Ҳадис ва ҳаёт» туркум китоби асосида бериб борилади. Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун китобнинг ўзига мурожаат қилиш тавсия этилади.

19:00 / 15 май 957

Охирги вақти чиқмай туриб, бир ракъати ўқиб қолинган намоз, гарчи бир ракъатдан бошқаси ўз вақтида ўқилмаса ҳам, вақт чиқмай туриб ўқилган намоз ҳисобига ўтади.

هَلَلَا يَضَرَّ رِيَّهَ يَبَا نَع
هَلَلَا يَلَّصَّ يَبَّنَلَا نَع ، هُنَع
كَرْدَا نَم : لَأَقَمَّ لَسَوِ هِيَلَع
نَأَلْبَقْخُبُّصَلَا نَمَّ عَكَّر
كَرْدَا دَقَفُ سَمَّ شَلَا غُلَطَات
نَمَّ عَكَّرَ كَرْدَا نَمَو ، خُبُّصَلَا

بُرِعَتْ نَأْلُ بَقْرِ صَعْلٍ
رُصَعْلٍ كَرْدًا دَقْفٌ سُمَّ شِلٍ
ةً سُمَّ خِلٍ هَاوَرٍ

Абу Хурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Ким қуёш чиқишидан олдин Бомдоддан бир ракъатни топса, батаҳқиқ, Бомдодни топибдир. Ким қуёш ботишидан олдин Асрдан бир ракъат топса, батаҳқиқ, асрни топибдир», дедилар».

Бешовлари ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдан олинадиган фойда ва ҳукм очиқ-ойдин кўриниб турибди.

Ҳанафийдан бошқа мазҳабларга кўра, бир одам узр туфайли Бомдод намозига кеч қолиб, қуёш чиқмасдан аввал бир ракъатини ўқиб қолса, қуёш чиқса ҳам иккинчи ракъатини ўқийверади. Унинг намози вақтида ўқилган намоз ҳисобланиб, қазо бўлмайди. Бироқ ҳанафий мазҳаби уламолари бошқа ҳадисга асосланиб, қуёш чиқиши билан Бомдод намозининг вақти тугайди, бу пайтда Бомдод ўқиётган кишининг намози бузилади, деб ҳукм чиқарганлар.

Лекин бир киши кеч қолиб, Асрнинг бир ракъатини ўқиганидан кейин қуёш ботиб қолса, намози ботил бўлмайди. У ўз намозини давом эттириб, ўқийверади. Намози тугал бўлади.

هَلَلِ الْيَلِّ صَيِّبِنِ لَانَعُهُ نَعَو
كَرْدًا نَمَ: لَأَقَمَّ لَسَوِ هَيْلَع

كَرْدًا دَقَفِ ۛةَ ٱلصَّلَاةِ نَمَّ ۛةَ ٱلْكَرِّ نَاخِيَّ شَلَا ۛاۛرَ . ۛةَ ٱلصَّلَاةِ يُئِ ٱسَّ نَلَاۛ

Яна ўша кишидан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким намоздан бир рақъатни топса, батаҳқиқ, намозни топибдир», дедилар».

Икки Шайх ва Насаий ривоят қилганлар.

Шарҳ: Бу ҳадисда фақат Бомдод ёки Аср намозлари ҳақида эмас, балки барча намозлар ҳақида сўз бормоқда. Муслмон одам кеч қолиб, қайси бир намознинг охириги вақтида бир рақъат бўлса ҳам ўқиб қолса, ўша намозни тамомлайди ва ўз вақтида адо қилган ҳисобланади. Унинг намози қазо бўлмайди.

Баъзи кишилар агар намоз вақти оз қолган бўлса, кейинроқ, бемалол қазосини ўқиб оларман, деб бепарволик қиладилар. Бу мутлақо нотўғридир. Муслмон киши намозни умуман қазо қилмаслиги керак. Бир вақт қазо бўлган намознинг гуноҳини ювиш анча қийин. Шунинг учун охириги вақтида бўлса ҳам, биргина рақъатига илиниб қолса ҳам, ҳаракат қилиш керак. Бундай рухсатнинг берилиши биз бандалар учун айна меҳрибонликнинг ўзидир.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 4-жузи асосида тайёрланди